

7. Обозначение символов по уходу за изделиями // Режим доступа : <http://www.santi.com.ua/info.html>.
8. *Советы по уходу* // Режим доступа : <http://www.finnflare.ru/collections/information/advice>.
9. *Про інформацію* / Закон України № 2657-ХІІ від 22 лип. 2005 р.
10. *Про затвердження Правил роздрібної торгівлі непродовольчими товарами* / Наказ Міністерства економіки України № 104 від 19 квіт. 2007 р.
11. *Одежда из кожи. Общие технические условия* : ГОСТ 31293–2005. — М. : Стандартиформ, 2008. — 10 с.

УДК 678.4

Завантажено з сайту
 Агенції з питань інтелектуальної власності України

ГАРМОНІЗАЦІЯ ТОВАРНОЇ ІНФОРМАЦІЇ ОДЯГУ ВІТЧИЗНЯНОГО ТА ЗАРУБІЖНОГО ВИРОБНИЦТВА

Після вступу України до СОТ обсяги імпорту в нашу країну товарів зарубіжного виробництва, включаючи й одяг, суттєво зросли. В окремих зарубіжних країнах і транснаціональних компаніях, які поставляють текстильні матеріали й одяг на ринок України, всупереч вимогам міжнародних стандартів, застосовуються власні засоби та форми товарної інформації про текстильні матеріали тканого, нетканого, трикотажного, килимового й текстильно-галантерейного виробництва та готові вироби з них. Навіть в одній і тій же країні аналогічні за призначенням текстильні матеріали чи вироби, які випускаються окремими фірмами, можуть суттєво відрізнятися між собою за змістом і формою товарної інформації, яка міститься на самому товарі, товарних ярликах, упаковці, тарі, інструкціях з догляду та експлуатації.

Маркування швейних виробів зарубіжного та вітчизняного виробництва має такі особливості [1; 2]:

- у різних країнах Європи, Азії, Америки, які поставляють швейні вироби на ринок України, прийняті оригінальні системи нумерації розмірів, що суттєво відрізняються від української;
- конструктивні (фасонні) ознаки різних груп одягу за змістом та формою маркування у багатьох випадках також не співпадають;

© Завантажено з сайту Агенції з питань інтелектуальної власності України, 2009

- маркування імпортованих швейних виробів за змістом і формою носить переважно рекламний характер і в меншій мірі – інформаційний (кількість ознак при маркуванні зарубіжних виробів обмежена, оскільки вони більше орієнтовані на ринок, а не на споживача);
- зміст товарної інформації та кількість реквізитів для маркування окремих груп швейних виробів не нормовані й суттєво відрізняються між собою не тільки для окремих країн-виробників, а й для різних видів виробів однієї і тієї ж країни;
- деякі фірми використовують складні ярлики, які під однією пломбою об'єднують два чи три ярлики, кожен з яких несе окрему інформацію.

При оцінці особливостей маркування верхнього одягу важливими виявлено такі блоки питань: матеріал верху, розмірні характеристики, конструктивні особливості фасону, колористичне оформлення та оздоблення.

Інформацію про волокнистий склад матеріалу верху імпортованого виробу, яка міститься безпосередньо під товарним знаком підприємства-виробника, розміщують переважно на товарному ярлику і на тканинній чи паперовій стрічці. Також вона може бути у тексті пам'ятки щодо догляду і в штрихкодї, гармонізованих із символами на товарних ярликах чи стрічках.

Глобалізація й інтернаціоналізація ринку одягу вимагають удосконалення та уніфікації позначення розмірних характеристик у маркуванні, відсутність чого створює не тільки значні труднощі для споживачів при покупці, а й для фахівців сфери торгівлі при формуванні асортименту й управління ним (табл. 1).

Таблиця 1

**Співвідношення розмірів жіночого верхнього одягу
вітчизняного й зарубіжного виробництва**

Країна-виробник	Номери розмірів									
	80	84	88	92	96	100	104	108	112	116
Україна та країни СНД	80	84	88	92	96	100	104	108	112	116
Німеччина	–	36	38	40	42	44	46	48	50	52
Франція	–	–	38	40	42	44	46	48	50	–
США	–	–	10	12	14	16	18	20	22	–
Італія	–	–	–	40	42	44	46	48	50	52
Велика Британія	–	10	12	14	16	18	20	22	22	–
Китай, Японія	–	S	S	M	M	M	L	XL	XXL	XXXL

У практиці роботи багатьох фірм для позначення розмірів швейних і трикотажних виробів використовують заголовні літери англійського алфавіту: *S* – від *small* (малий); *M* – *middle* (середній); *L* – *large* (великий); *XXS* – найменший; *XS* – дуже малий; *XL* – дуже великий; *XXL* – ще більший; *XXXL* – найбільший.

Позначення розмірних характеристик одягу вітчизняного виробництва тісно пов'язане з параметрами фігури людини (розмір, зріст, повнота), а зарубіжного – містить тільки розмір (часто умовного характеру – *S*, *M*, *L*), що є суттєвим недоліком.

При маркуванні імпортованих швейних виробів, на відміну від вітчизняних, у товарних ярликах розміщена більш спрощена інформація про моделі та фасони. У переважній кількості випадків вказується тільки номер моделі, який при відсутності її технічного опису ніякої інформації ні для споживачів, ні для фахівців торгівлі не надає. Це стосується також номерів кольору та рисунків матеріалів верху, що позначається у маркуванні імпортованих швейних виробів.

На товарних ярликах швейних виробів окремих зарубіжних фірм (німецької фірми *Apriori*, французької *BGN*, італійської *Societa*), окрім штрихкодів позначок, є код виробу, що також не несе ніякої додаткової інформації.

Аналогічні розбіжності виявлено у засобах маркування трикотажних виробів вітчизняного та зарубіжного виробництва, що дезорієнтує споживача при виборі цих товарів на ринку й суттєво ускладнює процес торгівлі ними.

На відміну від маркування верхнього трикотажного одягу, зарубіжні компанії в засобах маркування білизняних виробів (ярликах, контрольних стрічках, інструкціях за доглядом тощо) включають додаткову інформацію, яка дає змогу детальніше рекламувати волокнистий склад, особливості конструкції, оброблення чи оздоблення цих виробів, їхні розмірні характеристики. Це стосується таких зарубіжних фірм як *Triumph* і *Felina* (Німеччина), *Shurley* (США), що спеціалізуються на виробництві трикотажної білизни.

Специфіка маркування жіночих колготок зарубіжного виробництва полягає у ширшій інформації для споживача. Наприклад, у маркуванні колготок італійського виробництва (в Італії понад двадцять фірм виготовляють колготки) на первинній упаковці міститься додатково характеристика виду сировини (лінійна густина, вміст волокна), конструктивні особливості, колір, розмірні характеристики (табл. 2); фасонні особливості; символи щодо догляду.

Жіночі колготки деяких виробників на маркуванні можуть містити ще й інформацію рекламного характеру. Кожна зарубіжна фірма для конкретного виду колготок затверджує власну гаму кольорів, відтінків, малюнків, яким присвоюються відповідні порядкові номери або назви.

Співвідношення розмірів жіночих колготок різних країн-виробників

Італія (I)	Франція (F)	Німеччина (D)	Велика Британія (GB)	Словенія (SLO)
I (1)	<i>Muven</i>	36/38	–	8.5
II (2)	<i>Long</i>	40/42	32"–36"	9
III (3)	<i>Super</i>	42/44	36"–42"	9.5
IV (4)	<i>Large</i>	46/48	42"–48"	10
XL (5)	<i>XLarge</i>	48/54	48"–56"	–

Виявлені переваги та недоліки у маркуванні аналогічних за призначенням груп виробів вітчизняного й зарубіжного виробництва переконливо свідчать про необхідність уніфікації та вдосконалення інформації, що міститься в товарному маркуванні конкретної групи товарів.

Окремого й детальнішого розгляду вимагає маркування еколого-безпечних груп текстильних матеріалів і одягу. Незважаючи на те що зарубіжний ринок еколого-безпечних груп товарів легкої промисловості уже сформовано, а наукові засади такого ринку вже розробляються і в нашій країні [3; 4], у засобах і формах маркування цих товарів помітних змін, на жаль, не відбулося. Мова йде насамперед про розроблення, стандартизацію та впровадження у практику маркування еколого-безпечних груп швейних і трикотажних виробів (особливо дитячого, санітарно-гігієнічного та профілактичного призначення) відповідних екологічних знаків і символів, за якими їх можна було б відрізнити від аналогічних виробів традиційного асортименту.

Отже, зібраний матеріал дає підстави для визначення шляхів щодо оптимізації й гармонізації товарної інформації на ринку вітчизняного та імпортного одягу, комплексного вивчення цієї міжгалузевої проблеми фахівцями товарознавчого й маркетингового профілю.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. *Полікарпов І. С.* Товарна інформація : підруч. для вузів / І. С. Полікарпов, О. В. Шумський. — К. : Центр навч. літератури, 2006. — 616 с.
2. *Галик І. С.* Особливості маркування, складання та пакування текстильних матеріалів, швейних і трикотажних виробів вітчизняного та зарубіжного виробництва / І. С. Галик, Б. Д. Семак. — Львів : ЛКА, 2002. — 63 с.
3. *Галик І. С.* Екологічна безпека і біостійкість текстильних матеріалів : монографія / І. С. Галик, О. Б. Концевич, Б. Д. Семак. — Львів : ЛКА. — 2006. — 232 с.
4. *Семак Б. Б.* Наукові засади формування ринку рослинної технічної сировини та його окремих сегментів в Україні : монографія / Б. Б. Семак. — Львів : ЛКА, 2007. — 512 с.